Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 195. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ВЕРЕСНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 17, 1953. No. 195. XOL. LXI.

СТІВЕНСОН ПРО ПОЛОЖЕННЯ В СВІТІ

ЗДА ПОВИННІ ЗМАГАТИ ДО СВІТОВОГО ЗАМИРЕННЯ; ПОЧАТИ РОЗМОВИ З СОВЄТАМИ; ЗМАГАТИ ДО ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЄНЬ; НЕ НАТИСКАТИ НА НЕВТРАЛЬНІ КРАЇНИ

Шікаґо, Іл. — Переможений в останніх виборах демократичний кандидат на президента країни і провідник Демократичної партії Адлей Е. Стівенсон промовляв через радіо й телевізію, здаючи звіт із своєї поїздки довкола світу. Він заявив, що ЗДА повинні змагати до того, щоб зменшити світове напруження, тому повинні почати розмови з Совєтами, головно в справі обмеження зброєння великих держав. Під час цих розмов можна б дати ґарантії, що вільний світ не буде заатакований комунізмом, і одночасно запевнити країни совєтського бльоку, що й вони можуть мирно розвиватися, не боячися атаки з боку вільного світу. Стівенсон проти того, щоб ЗДА займали деспотичне становище в переговорах в справі дійсного миру в Кореї, яке не дозволяло б на всяке „маневрування". Провідники закордонної політики ЗДА „не повинні бути в'язнями домашньої внутрішньої політичної пропаґанди". Він сам поділяє скептицизм щодо червоного Китаю, але наші зобов'язання супроти азійських приятелів змушують нас до переговорів з Китаєм. Він домагався розмов в справі світового розброєння, бо „двері до конференційної залі — це двері до миру, і ми ніколи не сміємо твердити, що зачиняємо ці двері". В загальному Стівенсон погоджується з політикою державного секретаря Джана Ф. Доллеса, хоч і не називав його по імені, але бувший кандидат на президента не погоджується з Доллесом в тому, що не настав ще час до розпочаття переговорів. Стівенсон також проти того, щоб ЗДА йшли самітно в світовій політиці, бо така політика, це новий рід ізоляції, яка означає невдачу. Про політику окремих держав промовець висловився так: Народи Азії бояться нас, бо ми підтримуємо колоніяльні змагання деяких держав в Азії. „Народи Азії, казав Стівенсон ,бажають рижу і пошани" від нас. Середній Схід, на думку Стівенсона, це „порожнеча в обороні і в силі", бо там можна говорити тільки про малу державу Ізраїля та сильну Туреччину. В Европі, твердить Стівенсон, найважливіша справа — розв'язати суперництво між Францією й Німеччиною, вдовольнити бажання німців до об'єднання та розв'язати проблему озброєння Европи для її добра та добра всього світу. Стівенсон гадає, що „холодну війну" виграв вільний світ. Він сказав, що коли Совєти не дадуть запевнення про те, що не нападуть на Европу, „ми, принаймні, матимемо вільну атмосферу" і скинемо відповідальність за дальший хід подій на комуністичний світ.

ЗДА висилають шість атомових гармат до Европи

Вашингтон. — Секретар армії Роберт Т. Стівенс повідомив, що ЗДА висилають в найближчому часі до Европи шість атомових гармат. Ці 280 мм. каліброві гармати важать коло 85 тонн і можуть стріляти на віддаль 20 миль. В повідомленні не згадано про те, чи вишлють до Европи також атомову амуніцію, яку можуть вистрілювати і звичайні гармати. Президент Айзенгавер має право дати наказ, щоб атомову амуніцію вислали. Американські літаконосці вже не раз перевозили таку амуніцію за океан. Повідомлення Стівенса зроблено одночасно з спуском на воду другого американського атомового підводного човна. Обидва проголошення відбулися одногасно з відкриттям сесії Генеральної Асамблеї ОН в Ню Йорку.

МекКарті домагається усунення працівника ОН

Ню Йорк. — Під час двогодинної наради з амбасадором Генрі К. Лоджом мол., головою делеґації ЗДА в Об'єднаних Націях, сенатор МекКарті вказав на потребу звільнити з праці в ОН одного громадянина ЗДА, що займає там становище, оплачуване 12,000 долярами річно. Цього працівника, що його імени не названо, сенатор окреслив, як активного члена комуністичної партії. Своє домагання МекКарті спирав на повідомленнях Постійної Сенатської Слідчої Підкомісії, яка має явні докази приналежности цього працівника до комуністичної партії. Він був пов'язаний з совєтською пресовою аґенцією ТАСС і місцевими комуністичними часописами.

Вантажники погрожують бльокадою східнього побережжя

Ню Йорк, Н. Й. — Міжнародна Асоціяція Вантажників погрожує загальним страйком, який заблькує всі східні порти від Портленду в Ме. до Нюпорту Нюз у Вірджінії, за винятком Ню Йорку. Таку заяву склав Петрик Дж. Конноллі, голова спілки докових робітників, після безуспішних переговорів із власниками портових підприємств. Він сказав, що коли не вдасться прийти до порозуміння, то всі вантажники в північній частині східного побережжя почнуть страйкувати. Можливо, що в зв'язку з цією погрозою президент Айзенгавер особисто вирішуватиме справу, бо вже 30 вересня кінчиться контракт вантажників із корабельними підприємствами. Два державні посередники намагаються вплинути на обидві сторони, щоб не допустити до страйку.

В АМЕРИЦІ

● **Департамент оборони** повідомляє, що різдв'яні пачки до свояків за морем треба висилати між 15 жовтня і 15 листопада. Вони не можуть важити більше як сім фунтів і два фунти летунською поштою.

● **П'ятий цього року** буревій іде з півдня з швидкістю 125 миль на годину; під теперішній час він віддалений на від Флориди на 800 миль.

● **Суд над 10 учителями**-комуністами і одним урядовцем із шкільної адміністрації відбудеться в Ню Йорку 28 вересня.

● **Фльота повідомила,** що в фінансовому році 1953-1954 побудують літаків-винищувачів на 91 менше ніж в попередньому році.

● **Розпочато будову другого** підводного човна, що порушуватиметься атомовою енерґією. На відкритті праць був присутній секретар фльоти, який поклав свій підпис на плиті „Морського вовка".

● **Лікар президента Айзенгавера** заявив, що стан ліктя його пацієнта „поліпшується задовільно". Президент зранив собі був лікоть, вдарившись об крісло.

● **Бувший секретар праці** Мартин Диркін заявив, що він зрезиґнував тому, що президент Айзенгавер не дотримав обіцянки і не вніс проєкту закону про поправки до закону Тефта-Гартлі.

● **Син президента Айзенгавера**, майор Джон Айзенгавер, вернувся з Кореї. Часописи публікують світлини його щасливої родини, що складається, окрім дружини, з сина і двох дочок.

ПРОФ. ДОБРЯНСЬКИЙ ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШУ АКЦІЮ В СПРАВІ РЕЗОЛЮЦІЇ СМИТА

ПЕРЕДБАЧАЄ МОЖЛИВІСТЬ КОНҐРЕСОВОЇ ПЕРЕВІРКИ ДІЯЛЬНОСТИ АМЕРИКАНСЬКОГО КОМІТЕТУ

Ню Йорк. — Внесена конґресменом Лоренсом Смитом в Палаті Репрезентантів резолюція ч. 58, яка рекомендує урядові З'єдинених Держав ужити відповідних заходів для нав'язання безпосередніх дипломатичних стосунків з підсовєтськими республіками Україною та Білоруссю і яка вже була ухвалена одноголосно в підкомітеті закордонних справ Палати Репрезентантів, цілком певно буде предметом дальшої акції в Конґресі на найближчій його сесії з початком наступного року, — твердив проф. Лев Добрянський, голова Українського Конґресового Комітету, на спеціяльній конференції з представниками української преси минулої п'ятниці. Проф. Добрянський виявив, що згадана резолюція вже була в повному комітеті Палати Репрезентантів перед відложенням сесії в липні ц. р., і він переконаний, що резолюція була б прийнята, якби в тому не були перешкодили „деякі кола" з державного департаменту. З тверджень проф. Добрянського виходить, що ці „деякі кола" з державного департаменту в останній хвилині, як резолюція мала піти під голосування в повному комітеті, зголосили своє бажання скласти в цій справі відповідні свідчення. Це був трюк, який не допустив до переведення голосування в комітеті, бо перед самим відложенням сесії Конґресу вже не було часу ці переслухання продовжувати. Голова УКК звернув увагу, що вже від січня цього року сильну позакулісову акцію проти тієї резолюції розгорнули росіяни, що й проявилося у відомому становищі шістьох російських груп, які виступили проти резолюції і розсилають усім, кому треба й не треба, меморіяли в тій справі. Цю російську акцію має очолювати якийсь о. Урусов з Фордгемського університету. Проф. Добрянський твердив, що він ніколи не мав респекту до політичної мудрости російських еміґрантів, але не сподівався, що вони можуть спромогтись на таку „глупу акцію", як ця, ведена проти резолюції Смита. Щодо становища державного департаменту в тій справі, то там думки поділені — твердив проф. Добрянський. Він переконаний, що державний секретар Доллес сам ще не мав нагоди з тією справою познайомитись особисто і не зайняв у ній свого становища, а дотеперішню акцію ведуть відповідні відділи того департаменту. В цій справі ведеться тепер боротьба й в самому державному департаменті й проф. Добрянський переконаний, що переможе той напрямок, який є на користь резолюції, і тоді сама резолюція опиниться не тільки в повному комітеті ,але й в самій Палаті Репрезентантів. УКК зі свого боку докладає всіх зусиль, щоб цій справі сприяти, вважаючи її одним з найважливіших арґументів у дотеперішній психологічній війні очолюваного Америкою вільного світу проти червоної Москви. Голова УКК назвав кілька високопоставлених о-

(Закінчення на стор 3-тій)

Ваґнер — демократичний кандидат на посадника Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. — Під час виборів кандидатів Демократичної партії на посадника міста Ню Йорку виграв посадник дільниці Мангеттану Роберт Ф. Ваґнер, а перепав теперішній посадник Ню Йорку Вінсент Імпеллітері. Вже перші вислідн з окремих виборчих округ показали, що Ваґнер дістає більше голосів, ніж Імпеллітері. Кінцевих вислідів ще немає, але дотеперішні числа голосів свідчать про те, що демократичним кандидатом на посадника в Ню Йорку буде Роберт Ваґнер, бо Імпеллітері одержав менше голосів навіть у тих округах, які здавалося, голосуватимуть за ним. Прихильники Імпеллітері пригноблені таким станом. Участь у виборах не була надто висока, багато осіб не могли голосувати, з тої причини, що змінили місце замешкання після останньої реєстрації виборців, і пізніше не зголосили цієї зміни в відповідних виборчих комісіях.

ЗАВЕРШЕНО ПІДГОТОВУ ДО МАНІФЕСТАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Обласний Комітет для підготови Жалібної Маніфестації, що відбудеться в неділю, 20 вересня в Ню Йорку для відзначення Двадцятих Роковин Великого Голоду в Україні, повідомляє, що підготова ввійшла вже в останню, найважливішу стадію. Законтрактовано шість оркестр, що гратимуть у Маніфестаційному Поході. Комітет віднісся до всіх Братських Союзів із закликом, щоби Відділи їхні на терені Метрополії й Округи взяли організовано участь у поході й Маніфестації. Члени Комітету відвідують місцеві Округи й інформують про підготовну працю та інструктують в деталях. Заклики й летючки вже вислано на місця. — Комітет закликає Орґанізації, щоби виступили в поході з прапорами: американськими й українськими. З уваґи на довжину траси походу, прапороносці повинні мати паси. Ті Організації, які бажають іти з власними написами, повинні їх приготовити, або замовити в Комітеті. Головні впорядчики окремих груп повинні зголоситися на місці в Комісії Впоряду для отримання інструкцій. Характер Маніфестаційного Походу вимагає звернути уваґу на одяг учасників. Летючки, що були вислані на місця, повинні бути поширені між громадянами. Комітет звертає увагу на вислані (жовтого коліру) летючки, в яких докладно зазначені місця збірки. Комітет просить Парафіяльні Уряди проголосити важливість Маніфестації й закликати до участи. Отримані пам'яткові жетони розпродати й вислати Комітетові готівку. Комітет вислав запрошення до організацій в місцевостях поза межами Округи, щоби їхні делегати взяли участь у Маніфестації та цим підкреслили єднання всіх українців у ЗДА в цьому відзначенні, що є завершенням цьогорічних Жалібних Маніфестацій, влаштованих нашою спільнотою на терені З'єд. Держав. Важливість того прилюдного виступу українців у Ню Йорку є особливого характеру. Український Конґресовий Комітет вислав Відділам Метрополітальної Округи Великого Ню Йорку й сусідних місцевостей окремий Заклик до підготови для масової участи в Маніфестації 20 вересня в Ню Йорку. „Цією Маніфестацією — говориться в цьому Заклику — закінчується відзначення сумних для українського народу роковин. Такі відзначення відбулися майже по всіх Стейтах Америки, в свідомих і діяльних українських громадах. Маніфестація в місті Ню Йорку своєю могутністю має стати завершенням пошани, жалоби й осуду з боку українства цілої Америки. Тому на цю Маніфестацію запрошені делеґації від усіх українських громад з цілої Америки, що їх репрезентують Відділи Українського Конґресового Комітету".

ГОЛОВА ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОН

Мадам В. Л. Пандіт, індійка, є першою жінкою, обраною на голову Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Вона є сестрою індійського прем'єра Неру. На фото: мадам Пандіт вітає з перемогою у виборах її виборчий противник, сіямський принц Ван.

БАРАНОВСЬКИЙ ПРИЗНАЧЕНИЙ „МІНІСТРОМ" ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УССР НА МІСЦЕ МАНУЇЛЬСЬКОГО

„Ню Йорк Таймс" з 16-го вересня подав таке повідомлення, аґенції Юнайтед Прес з Москви:

„Зміни в українському провінційному уряді усунули ветерана Дмитра Мануїльського з посту міністра закордонних справ — виявили опубліковані тут сьогодні повідомлення. Мануїльського заступив Анатоль Барановський, колишній заступник прем'єра. Заступників прем'єра Н. Д. Дубновського, А. П. Єременка і В. Г. Боднарчука усунено. І. С. Сеніна і А. Корнійчука найменовано першими заступниками прем'єра. С. В. Стефаник призначений заступником прем'єра. К. З. Лівін найменований міністром культури, Т. А. Строкач — міністром внутрішніх справ, В. Н. Валуєв — міністром вугільної промисловости й палива, Г. Л. Сахновський — міністром торгівлі, А. І. Селіфанов — міністром державного плянування, а К. С. Караваєв — міністром державної контролі".

Покищо немає жадних ближчих вияснень та коментарів на тему цих змін.

Син Сталіна засланий на Колиму

Париж. — Син Йосифа Сталіна, Василій Сталін, що був генералом совєтського летунства і членом московського Совєту, опинився, як засланець, на каторжних роботах в концентраційному таборі на Колимі. Василя Сталіна ненавиділи в широких масах народу, як пияка й кар'єриста, що своє становище завдячував лише своєму батькові. Підвищення військових ступенів одержував він без відповідної освіти, вислуги років і особистих заслуг. Він був запеклим ворогом Маленкова і приятелем Берії. Маленкова, оскаржував у тому, що він убив Сталіна, при чому покликався на те, що ані його, ані його сестри Світлани не допущено до ліжка смертельно недужого батька. Коли 23-го серпня Василія Сталіна не було поміж совєтськими достойниками, що приймали військову параду, його сестра, що є замужем за братаничем Молотова, хотіла дістатися до Маленкова, але її туди не допущено. Її повідомлено, що Василія Сталіна призначено до далекосхідньої армії ген. Малиновського. Двома тижнями пізніше, коли вона знову спробувала побачити Маленкова, її повідомлено, що Василія Сталіна „за порушення військової дисципліни" вислано до „поправного табору". У зв'язку з цим знову поширились поголоски про насильну, а не природну смерть Сталіна і про те, що Берію зліквідовано за те, що він знав правдиву причину його смерти. Вказують на те, що від часу захворіння Сталіна безслідно зник Поскрьобишев, найбільш довірена людина Сталіна. Свого часу Троцький оскаржував Сталіна, що той дав отруту Ленінові.

Совєти допомагатимуть розбудувати промисл Китаю

Лондон. — Пейпінґське радіо проголосило, що прем'єр червоного Китаю Мао Тсе Тунґ повідомив про далекосяжну допомогу, що її обіцяли Совєти Китаєві. На одному тільки засіданні одержано, мовляв, згоду в справі відбудови 91 підприємства і в плянуванні побудови 50 підприємств, що є фактом „без прецеденсу в історії". — Мао Тсе-тунґ дякував Москві за обіцяну фінансову і технічну допомогу. Червонокитайський прем'єр зазначив, що совєтська допомога дозволить Китаєві розбудувати власний важкий промисл. У 1952 р. Совєти погодились були дати Китаєві як позичку чи в аренду добра вартості 300 мільйонів долярів, як частину загального товарообміну.

Канада не зменшує оборонних зусиль

Оттава. — Хоч в багатьох країнах, включно з ЗДА, помітне зниження видатків, призначених на оборону, Канада не задумує зменшувати свої оборонні зусилля, які в минулому році коштували 2,200-000,000 долярів. Прем'єр Канади Л. Ст. Лорен ствердив готовість уряду не допустити до зменшення видатків на озброєння. Важлива своїм географічним положенням і розмірами, Канада ще не довершила оборонної програми і багато з запляннованого саме тепер виконується. Зокрема, це стосується побудови фабрик зброї, летовищ та розбудови канадійських повітряних сил, на що призначено 400,000,000 дол., може бути завершене лише наступного року. В оборонних плянах належну увагу звернено на побудову густої радарної сітки, яка допоможе країні боронитись проти ворожих повітряних нападів.

● **Два вояки, що повернулись** з комуністичного полону в Кореї, загинули під час автомобілевої аварії. Нещастя трапилось в Бунвіллі, Н. К.

● **Бувший сенатор Фрідерік** А. Сітов з Небраски, зложив присягу, як асистент секретаря оборони. Він займатиметься ділянкою правних і публічних справ. Таким чином завершено формування вищих цивільних урядовців в Пентаґоні, згідно з пляном президента Айзенгавера.

ІНДІЙКУ ПАНДІТ ВИБРАНО НА ПРЕЗИДЕНТА АСАМБЛЕЇ ОН

АСАМБЛЕЯ ВІДКИНУЛА СОВ'ЄТСЬКЕ ДОМАГАННЯ ПРО ДОПУЩЕННЯ ДО УЧАСТИ В СЕСІЇ ПРЕДСТАВНИКА ЧЕРВОНОГО КИТАЮ

Об'єднані Нації, Н. Й. — В дні 15-го ц. м. почалася восьма з черги сесія Генеральної Ассамблеї ОН. Перший день позначився двома важливими подіями: виборами президента на біжучу сесію і пробою сил у відношенні до червоного Китаю, як кандидата до ОН. Кандидатів на президента було двоє: Віяя Лакшмі Пандіт, сестра теперішнього прем'єра Індії, делеґатка Індії до ОН і князь Ван Вейтаякон з Сіяму. Індійка Пандіт перемогла у тайному голосуванні, діставши більшість 37 голосів проти 22. Її кандидатуру підтримували З'єдинені Держави, Англія, совєтський бльок і більшість азійських та африканських країн. За кандидатурою Сіяму була Франція, більшість західньо-европейських і південно-американських країн. Пані Пандіт заявила у своїй привітальній промові, що її вибір вона вважає признанням Індії, а не для неї, і що вона, як президент Генеральної Ассамблеї, відмежується від індійської делеґації і буде керуватися строгою об'єктивністю. При тому вона зазначила, що це честь для жінок, але в даному випадку не грає ролі, чи цю високу функцію виконує чоловік чи жінка. Віяя Пандіт має 53 роки, є вдовою по адвокаті і має три доньки, що вчилися в ЗДА але тепер перебувають в Індії. Сама вона належить до старшої генерації борців за свободу Індії, була тричі арештована англійцями за участь в пасивному спротиві, що його вів Магатма Ганді, була членом індійського парляменту та міністром здоров'я. У своїй дипломатичній кар'єрі має за собою становища амбасадора Індії в Москві і Вашингтоні та постійну репрезентацію Індії на всі сесії ОН. Освіту здобула в Швайцарії.

Першого ж дня засідання ОН совєтський представник Вишинський зараз же після однохвилинної мовчазної молитви присутніх зажадав допущення до участи в сесії червоного Китаю. Тоді представник ЗДА, державний секретар Дж. Ф. Доллес зголосив формальний внесок відкласти рішення про це до кінця року. За внеском Доллеса голосували 44 держави, проти 10, при двох, що здержались. Проти внеску Доллеса, отже за негайним допущенням червоного Китаю, голосували 5 комуністичних держав, Індія, Індонезія, Бурма, Швеція і Югославія, а здержались Афґаністан і Сирія. Вишинський погрожував при цій нагоді, що недопущення червоного Китаю до ОН пошкодить „справі миру у світі", на що Дж. Ф. Доллес звернув у своїй відповіді увагу, заявивши, що як довго червоно-китайські війська перебувають в Кореї, китайська агресія ще не закінчилася і поведінка червоного Китаю взагалі в Азії не свідчить про його мирні тенденції.

Комуністи не вияснюють долі полонених

Мунсан, Корея. — Комуністи не дали досі ніякої відповіді на ноту альянтів у справі долі 3,400 альянтських вояків і старшин, в тому числі 944 американців. Вони просто мовчать. Тим часом проголошено прізвища дальших 9 американців ,які за перевіркою, що її перевела армія, знаходяться в комуністичному таборі. Альянти, як вже повідомлялось, оголосили поіменний список всіх полонених, покликаючись на те, що самі комуністи подавали їх раніше у списках, або на те, що вони промовляли в комуністичному радіо, чи писали листи до своїх родин. Комуністи предложили лише список 36 альянтських полонених, які ніби втекли з полону: ніхто з них не появився по альянтському боці. Тим часом альянти далі перевозять полонених, що відмовились вернутися додому, під індійську опіку в зневтралізованій зоні. Вчора перевезено 1,000 північних корейців і 1,000 китайців, в найближчому дні обіцяно перевезти ще 2,000. Десять полонених, які виявили бажання вернутись до комуністів, привітали комуністи великим транспарентом: „Ви приходите з пекла на світло сонця!" — Ген. Ван Фліт висловив надію, що його син таки живе, всупереч заяві кореспондента комуністичного французького щоденника „Л'Юманіте" з Токіо про те, що, мовляв ,син генерала, майор американського летунства, згинув, коли в північній Кореї розбився його бомбардувальник.

Єгипет оскаржує закордон у змові

Каїро. — Майор Салем, — член військової революційної ради і міністер народної безпеки заявив, що уряд має докази на існування змови єгипетських зрадників, що діють у порозумінні і за підмогою одної закордонної держави. Єгипетський міністр не назвав тієї держави. Уряд, мовляв, відкрив існування фонду у висоті 200,000 фунтів (коло 560,000 дол.), одержаного змовниками з-за кордону для сіяння заколоту в краю і підготови до одвертої революції. Майор Салем зазначив теж, що „феодальні кола" в краю субвенціонують змовників і що безпосередня акція проти нинішньої влади мала б розпочатися в липні наступного року. У Каїро проголошено винятковий стан. Заарештовано 18 журналістів, між якими є кілька редакторів дуже поширеної в Єгипті газети „Аль Мізрі", що була органом розв'язаної націоналістичної партії Вафд. Арештовано теж 31 колишнього активного політичного діяча за зв'язки з британською амбасадою.

В СВІТІ

● **8 членів жидівського парляменту**, члени різних політичних партій, виїхали з Ізраїлю в подорож по ЗДА і Канаді, щоб піддержати між американськими жидами акцію закупу жидівських бондів.

● **Совєти запропонували Ізраїлеві** продати 75.000 тонн бензини, себто 6% річного запотребування Ізраїлю. Місяць тому відновлено совєтсько-жидівські дипломатичні взаємини.

● **Уряд Теґерану арештував** російського нафтового „спеца", що вештався по південно-східньому побережжі Каспійського моря.

● **Туреччина й Совєти підписали** умову про користування Туреччиною великою водною греблею, що її збудували Совєти на турецько-вірменському кордоні на Кавказі. Турки платитимуть Совєтам річно понад 400.000 долярів, але мають надію дістати ті гроші назад із збільшеної продукції у заводненій провінції.

● **Американський сенатор** Новленд заявив у Сайгоні, Індокитай, у зв'язку з заявою прем'єра Камбоджі про „невтральність" супроти комуністів, що ЗДА можуть допомагати тільки тим, хто активно поборює комунізм. Гостра реакція ЗДА і Франції на цю заяву прем'єра зробила в Камбоджі велике враження. Формально уряд Камбоджі тієї заяви не відкликав.

● **Видужав совєтський амбасадор** в Теґерані Ігнатієв, про якого писали, що він хотів покінчити самогубством.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН

В Ню Йорку почалася звичайна, вже восьма з черги, сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, що має на порядку нарад понад 70 різних справ. Наради Асамблеї будуть, без сумніву, головним предметом міжнародної уваги впродовж найближчих місяців, якщо, очевидно, не зайдуть інші події, які цю увагу могли б відвернути.

Згідно з первісним пляном, Генеральна Асамблея ОН мала творити міжнародне форум і видавати тільки „рекомендації" в поодиноких справах. Виконавчим, чи радше рішальним органом мала бути Рада Безпеки. Тим часом, Совєтський Союз, зловживаючи постійно своїм великодержавним правом вета-спротиву, паралізував всяку акцію Ради, яка не покривалася з комуністичними плянами. Правда, Рада Безпеки винесла була рішення про спротив комуністичній агресії в Кореї, але це могло статися тільки тому, що власне в тому часі совєтський представник бойкотував засідання Ради. Коли ж він вернувся — Рада Безпеки стала знову мертвим тілом, якщо не „радою небезпеки" — як її свого часу називав покійний Бернард Шо.

Совєтська поведінка в Раді Безпеки загрожувала паралічем і розбиттям цілої інституції Об'єднаних Націй. Деякий вихід з тієї загрози дала відома резолюція попереднього американського секретаря Діна Ачесона, на підставі якої поодинокі функції спаралізованої Совєтами Ради Безпеки перенесено на Генеральну Асамблею. Правда, вона все ще має повновласті тільки „рекомендувати", але нічого іншого не могла б робити й Рада Бепеки, яка рішила була виступити проти комуністичної агресії в Кореї, але з того рішення зробили практичний висновок тільки 16 країн, які послали туди свої війська. Тепер в Генеральній Асамблеї, з її правом рекомендацій, зосереджуються всі важливіші функції Об'єднаних Націй: вдержувати міжнародний мир і безпеку та поборювати агресію, в потребі силою; уможливлювати мирне полагоджування міжнародних непорозумінь за посередництвом переговорів; сприяти розвиткові й забезпечувати основні людські права та соціяльний прогрес.

Найважливішою проблемою на теперішній сесії Генеральної Асамблеї буде все ще справа Кореї. Об'єднані Нації поборювали комуністичну агресію проти тієї азійської країни і тепер, після заключення перемир'я, їхнім обов'язком є довести до замирення та відбудови країни. Це було б можливе, якщо б корейська війна була закінчилася повною перемогою над агреоором, а не тільки перемир'ям. В теперішніх обставинах немає жадних виглядів ні на мир, ані на відбудову Кореї. Ці проблеми мала б вирішити передбачена договором про перемир'я та плянована політика корейської конференції. Об'єднані Нації вже сказали в тій справі своє слово, приймаючи в загальному американську концепцію тієї конференції, головно щодо її учасників. Згідно з тією концепцією, на конференції будуть дві „сторони": комуністичні агресори й альянтські оборонці. По альянтському боці будуть сидіти представники тих країн, які активно боролися проти агресії, а по комуністичному боці будуть сидіти, власне, агресори. Америка й інші альянти не мають нічого проти того, щоб по тому боці агресорів сиділи теж представники Совєтського Союзу, Індії та ще деяких інших, запропонованих комуністами, „невтральних країн".

Комуністи домагаються, щоб конференція відбувалася при „круглому столі" і щоб на ній були всі рівні й однакові. За це розіграється тепер чергова боротьба в Генеральній Асамблеї й вона, правдоподібно, опановуватиме теперішню сесію. На полі бою в Кореї комуністичні агресори випробовували свою зброю, а в Генеральній Асамблеї випробовуватимуть свою дипломатію. Одна й друга проба має ту саму мету: підготову до світової агресії.

З жалем треба тільки ствердити, що так, як у фізичній війні проти комуністичного агресора в Кореї брало активну участь тільки 16 членів Об'єднаних Націй, так і в дипломатичній війні в Генеральній Асамблеї немає одностайного фронту вільного світу, який міг би дати не тільки відповідну відсіч комуністичним спробам агресії тепер, але й був би реальною пересторогою для плянованих Кремлем майбутніх агресій. Тому то й з теперішньою сесією Генеральної Асамблеї не зв'язується таких надій, які можна було б зв'язувати з тою міжнародною інституцією тоді, коли б вона справді мала силу й спроможність здійснювати ті високі ідеали, для яких була подумана й створена.

Підривна політика Москви

Здавалося, що перемир'я у Кореї — це одна з ланок „мирової" офензиви Москви, що її вона розпочала після смерти Сталіна. Здавалося теж, що само припинення бойових дій в Кореї принесе у світі велике відпруження і що настануть умовини, в яких легше буде терпеливій дипломатії ліпити тривкий мир. Такі надії мали бодай оптимісти, які — з обов'язку чи дійсного переконання — твердили про можливості завести мир на землі без потреби нового проливу крови, необхідного для знищення силою большевицької Росії.

Досі всі ці надії виявилися оманними. Ще не розпочалась навіть передбачена договором про корейське перемир'я політична конференція, ще навіть не визначено місця її нарад і початкової дати, а в широкому світі не тільки не відчувається відпруження політичної атмосфери, а навпаки, — множаться познаки, що т. зв. холодна війна ведеться з ще більшою натугою, як велась за „гарячої" війни в Кореї. Страйки, бунти, політичні змови й політичні атентати, нацьковування преси й вдатні та невдатні змови — скрізь по всьому світі видно руку Москви, що ділами голосно заперечує словесні деклямації про мир.

У самій Англії, що стала — поруч з Індією — найсильнішим пропаґатором угодівства у відношенні до СССР, страйк електромеханіків й електромонтерів ударив по самому центрі британського воєнного промислу: по закладах для дослідження та вдосконалення атомової зброї. У Парижі, Римі, Тегерані, Кольомбо й Сиднеї — скрізь відбулися такі показові проби комуністичної сили й комуністичних спроможностей. У Франції комуністи намагалися провалити уряд Лянієля страйком, зручно використовуючи інші професійні спілки для власної демагогії. В Італії вони намагалися викликати затяжну кризу, стоячи за спиною лівих соціялістів Ненні, що проявили раптом готовість вступити до урядової коаліції і здеморалізували цією тактикою правих соціялістів Саратті, бо відтягли їх від бльоку урядової більшости. В Ірані пробували здобути владу, піддержуючи націоналістів Моссадека. Те саме в Марокко, де вони йшли і йдуть разом з націоналістами Арабської Ліґи проти Франції. Ту саму тактику стосують в Індо-Китаї, граючи на націоналістичних настроях населення та користуючись націоналістичними гаслами, щоб лише послабити Францію й розколоти автохтонів.

Де комуністи слабі і не мають надії самі своїми силами побити більшість, там вони прилучаються, прошені чи непрошені, до інших партій, навіть тих, що колись активно їх поборювали. Так вони роблять, наприклад, у таких країнах, як Сіям, чи Куба, де часто бувають військові револьти, і де комуністи прилучаються раз до того, другий раз до іншого претендента і, навіть не маючи дійсно поважної сили, викликають враження сильного й впливового руху. В інших країнах вони радо приймають назву „опозиції". Гнучка комуністична тактика вимагає маскуватися і не виходити з комуністичною фірмою там, де це приносило б більше шкоди, як користи. Відомо, що в Індо-Китаї комуністи вишколюють повстанців, стоять у їх проводі і користають з військових достав комуністичного Китаю. Проте офіційно повстанці звуться „Лігою Незалежности", і так їх завжди називають самі комуністи, що виступають під фірмою індокитайських патріотів. Вони ніколи не згадують в своїй пропаґанді ані Москви, ані Пейпінґу й ніколи не вживають таких висловів на адресу своїх противників, як „реакція", „буржуазія", „капіталісти" і т. д., лише „прислужники Франції" і т. п. Таку замасковану тактику ведуть комуністи також у країнах Південної Америки. Наприклад у Гватемалі на 3 мільйони населення вони мають всього 2.500 членів. Проте, зручно бльокуючись з різними крайовими некомуністичними групами й впливовими одиницями, набули таких впливів, що Гватемаля стала пристановищем для втікачів з інших центрально-американських країн, які не бажають собі комуністичних аґітаторів. На Маляйському півострові комуністів теж нема більше, як 5.000, бо їм трудно знайти численних прихильників серед маляйських мусульман. Однак їх повстанські банди, орудуючи чисто соціяльними й патріотичними гаслами, держать в напрузі понад 100.000 британського війська, що придалося б в Европі.

Є різні докази, що комуністичний рух в усьому світі керований з одного центру в Москві. Так, наприклад, в Сіднею, в Австралії, несподівано виринув Ернест Торнтон, який три останні роки провів у комуністичному Китаї, при чому він приїхав на англійський пашпорт, виставлений для діяча професійної організації, що стоїть під комуністичним впливами. З Карачі, у Пакістані, кореспондент англійського „Менчестер Гардієн" повідомляв недавно, що тамошні комуністи, не маючи сили, як політична партія, всю свою діяльність зосередили на поширюванні алярмуючих поголосок проти уряду, який ніби „запродався" закордонним (американським) інтересам. У тій самій Індії, яка робить такі великі послуги Совєтам, комуністи спробували були викликати страйк чверть мільйона текстильних робітників, щоб перевірити власну силу. Страйк не вдався, бо тільки 10.000 робітників залишили працю. У Копенгазі, в Данії, комуністи зайнялись перепачковуванням стратегічно важливого ніклю поза залізну засісу, а в Західній Німеччині, як про це вже писалось, була спроба зірвати вибори масово висланими туди молодцями - саботажниками. Не задовольняючись давніми теренами дій, комуністи, керовані наказами з Москви, звертають увагу й на нові терени, — на світ негрів у середній Африці та ін.

Там, де комуністи не мають впливів в армії, вони виступають проти військового бюджету й аґітують за пацифізмом, — як у Франції. Там же, де вони просякають у військові ряди — виступають проти обмеження видатків на армію, як ось наприклад в Індонезії. Там же, де є одверта кампанія проти комуністів, як от в З'єдинених Державах, вони намагаються підшиватися під патріотизм, вірність конституційним свободам, вірність рівності рас і вір та просякати в усі верстви населення і навіть такі ексклюзивні кола, як Церква, при чому їм однаково важливі католики, і протестанти, і мойсеєві жиди чи квекри.

Метушлива діяльність комуністів у всьому світі і зв'язані з нею, очевидно, велетенські грошові видатки, вказують пророчисто, що Москва не має найменшого бажання, навіть тимчасово, припинити своєї безупинної і послідовної боротьби проти всього некомуністичного світу, боротьби за панування над світом.

Большевицька пропаґанда в Бродах

У довжелезній статті п. з. „Істотна хиба в пропаґандистській роботі" („Радянська Україна" з 21 серпня ц. р.) начальник відділу пропаґанди й аґітації в місті Бродах на Львівщині гостро картає своїх підручних за те, що послабили роботу серед населення, і рівночасно подає вказівки, як ту роботу пожвавити.

Відома річ, в московсько-большевицькій системі за гріхи та помилки старших завжди покутують молодші. Тож і начальник пропаґандивного відділу складає всі гріхи в пропаґанді серед місцевого населення на меншу братію. А зрештою, нас не цікавить, як там чубляться совєтські посіпаки. Нас цікавить, в якій атмосфері вже дев'ять років перебувають брідчани і як їх там „старший брат" перевиховує.

Отож, обурений начальник пропаґанди починає свою інструктивну статтю з того, що „аґітатори слабо знайомлять населення з фактами напруженої боротьби, яку трудящі маси Західньої України вели за владу рад, за возз'єднання з великим російським народом". „Така практика, — пише він, глибоко неправильна, бо розкриття кращих традицій минулого становить складову частину виховання трудящих в дусі радянського патріотизму, радянської національної гордости (?)... Вона суперечить вимогам викриття буржуазно-націоналістичної брехні".

Як бачимо, знову ж таки найдужче допікають московському окупантові „буржуазні націоналісти", а найбільше ходить йому про защеплення „полум'яної любови" до „великого російського народу". Начальник пропаґанди своє поучення аґітаторам саме з цієї болючої точки й веде.

Далі починає він переконувати населення, як щасливо і заможно йому живеться у країні побудованого соціялізму. Лише той, кому привелося жити в атмосфері большевицького пропаґандивного чаду, уявляє собі її мертвотний, гіпнотизуючий вплив. З ранку до ночі підсовєтському громадянинові втовкмачується в голову через радіо, пресу, плякати, що рябіють на кожному кроці, через оголошення і різного роду вечірні курси, на зборах, на яких змушують його після праці висиджувати цілими годинами — втовкмачується комплекс совєтської брехні, званий політичним мінімумом.

Ще Геббельс, здібний учень кремлівських диктаторів, колись казав: „Чим більше в пропаґанді брехати, тим більше шансів, що щось таки в головах слухачів залишиться". І ще він казав: „Найбільша брехня, якщо її день-у-день повторювати, зрештою сприймається як правда".

В програмі московських окупантів на західньо-українських землях найперше завдання — вибити з голови людей, а передусім молоді, усе, що не є в них большевицьке, і виповнити голову большевицьким маяченням. І тому вони нашвидку переробляють на свій кшталт історію кожної окремої місцевости. Певна річ, на службу московській пропаґанді залучується при цьому і найчільніші історичні постаті, починаючи від Богдана Хмельницького.

Роки окупації росіянами Західньої України в першій світовій війні начальник пропаґанди згадує, наприклад, такими словами: „Тоді встановилось живе єднання населення з величезними масами одягнених у шинелі російських робітників і селян. Слово „росіянин" стало тут ще ближчим і ріднішим".

Геббельсова наука до лісу не йде. Бреши якнайбільше! Бож хто зі старших людей не пам'ятає отого „теплого єднання" з російською окупаційною армією, що здіймала дзвони з церков, відбирала останню худобину, випалювала цілі села „мазепинців", перша розпочала практику масової депортації населення на Сибір...

Як звичайно, не обходяться совєтські чиновники без коляборантів, що з'являються при кожній окупації, як неминуче лихо. Одного з таких коляборантів згадує в своїй статті начальник пропаґанди. „Не так давно, — пише він, — була опублікована повість уродженця й мешканця тутешніх місць П. Гузюка „Напередодні". Повість охоплює період першої світової війни. Автор висвітлює в ній ту революційну роботу, яку вели в армії, серед населення російські солдати-большевики".

За взірцем „Короткого курсу історії ВКП(б)", пропаґандисти в Бродах переробили історію цього міста і всієї Львівщини. Все поставили догори ногами. Все — на службу кремлівській кліці і „світовій революції". Ось що пише далі в своїй статті московський пропаґандист: „На Львівщині і Дрогобиччині добре пам'ятають 1918 рік. Тоді американо-англо-французьким та австрійським імперіялістам вдалося передати владу на західньо-українських землях зрадникам українського народу — буржуазним націоналістам, які утворили за інструкціями Антанти маріонетковий уряд ЗУНР. Робітники й селяни вели непримиренну боротьбу проти уряду ЗУНР"...

Ані крихти здорового глузду, ані грама правди не залишилося в „історії", переробленій московськими аґітаторами. Усе населення Західньої України добре знає, як то воно було в 1918 році і яких „союзників" та „покровителів" мав український народ у нерівній боротьбі за свою державу. Та що значить здоровий глузд і логіка для совєтських фальсифікаторів, яким ніхто з слухачів не має права заперечити!

Наостанку в своїй інструктивній статті згадує начальник пропаґанди про „славну совєтську армію", яка визволила в 1939 році Броди, і про якусь невідому досі „робітничу ґвардію", що її нібито створили місцеві робітники та селяни, „прагнучи допомогти у визволенні Західньої України".

Як звичайно, закінчується стаття потоком брудної лайки на адресу „буржуазних націоналістів", — що найбільше дошкуляють московським зайдам і що їх автор погрожує винищити до десятого коліна.

В. С-ко

20 ВЕРЕСНЯ

20 вересня цього року, себто в неділю складаємо великий іспит.

У світовій державі, перед світовим містом і перед цілим світом маємо заманіфестувати велику річ: що ми, українці, великий народ і що над тим народом, за те, що він бореться за свою свободу, поповнено величезний злочин: насильницьким способом виголоджено шість мільйонів його громадян. І що доконала цього нечуваного злочину Москва, яка претендує й домагається першенства і провідництва у світі.

Ми не просимо жалости й співчуття, — знаємо, що світ холодний та еґоїстичний, але наше діло і наш обов'язок перед тінями загинулих, перед самим собою — не замовчати цього злочинного акту. Ми, українці, занадто багато мовчки терпіли, занадто часто мовчали там, де треба було голосно говорити.

Ця поведінка не оплачується: світ не тільки не знає про наші жертви і страждання, він взагалі не знає нас і не багато нами інтересується.

Така постава мусить скінчитися, — вона згубна для нас. І 20 вересня ми практично з такою поведінкою мусимо зірвати...

Це є бік справи зовнішній, політичний. Але існує ще інший, — не менш важливіший, — внутрішній, інтимний.

Померло шість мільйонів людей. Ми знаємо відношення нашого народу до акту смерти. Про те, як поважно трактує він цю таємницю буття. І якими, повними глибини молитвами і обрядами, супроводжує цей акт наша християнська українська церква. А, між тим, всупереч цьому всьому, мільйони братів, без жадного похорону, без молитви й без хреста, — навіть без домовини, закопані чи й незакопані де-будь і як-будь.

І ось, — 20 вересня, в найближчу неділю, наша повинність — християн, братів і сестер мільйонів невинних жертв московського народовбивства — згадати їх тут, далеко від тих невідомих могил, віддати їм останню прислугу в молитвах і церковних піснопіннях, переславши туди, на степи українські, — останній акорд наших молінь — „Вічную Пам'ять".

„Вічную Пам'ять" — про мільйони без вини замучених чоловіків, жінок і дітей наших і невмирущу надію, що, не важаючи на усі страждання, — „Україна встане!.."

В. П.

Соборна неволя

18-го вересня — це сумні роковини вмаршу совєтських військ на територію Західньої України, передбаченого в пакті Рібентропа - Молотова з 24 серпня 1939 року. Цей пакт, що забезпечував німцям не тільки невтральність СССР у конфлікті з Польщею, а й активну поміч при ліквідації залишків польського спротиву, став безпосереднім поштовхом до вмаршу німецьких військ на терен Польщі і започаткування таким чином другої світової війни. Совєти ж вмашерували на західньо-українські й західньо - білоруські землі під покришкою охорони українського й білоруського народів у Польщі, де вже не стало державного апарату. Таким чином в рівно три тижні після початку останньої світової війни вийшли до Львова Личаківською рогачкою від сторони Винник перші совєтські частини, що розброїли і взяли в полон польську залогу міста, що оборонялась перед німцями (всі польські старшини, взяті тоді в полон, були згодом вистріляні в Катині). Демаркаційна лінія, встановлена між російськими большевиками й німецькими гітлерівцями на річках Сян, Буг, віддавала більшість західньо - українських земель, бо лише за винятком Холмщини, Засяння і Лемківщини, Совєтам. Розпочався 20-тимісячний період першої совєтської окупації Західньої України, закінчений наступом німецьких військ у червні 1941 року. Однак німецьке панування в Україні було вже тільки епізодом, що тривав до літа 1944 року: від погрому й капітуляції німецьких армій під Сталінградом (31 січня 1943) німецькі армії котились вже нестримно на захід і в серпні 1944 совєтські війська вступили знову до Львова — цим разом по нинішній день.

Було чимало українців, які раділи тому 14 років: „здійснилася — мовляв — українська соборність". Насправді здійснилась соборна неволя. Історія дала українцям показовий научний приклад, що догма соборництва є догмою тільки в полученні з програмою суверенности. Поза тим для нації буває іноді меншим злом — бути поділеною між різні займанщини, якщо

(Закінчення на стор 3-тій)

ПІД ОСУД ПУБЛІЧНОЇ ОПІНІЇ

Чому розбились переговори між УКК і Американським Комітетом

(2)

В.) Ви кажете, що згадана „дбайлива аналіза" була переведена також з метою недопустити до того, щоб совєтський уряд приписував Американському Комітетові намагання розчленувати Совєтський Союз і щоб він цим не наставляв російський нарід проти Вашої праці. Чи маємо з цього твердження розуміти призвання Вами факту, що маси російського народу треба відвертати від комунізму? Чи маємо це розуміти так, що Ви не визнаєте спеціяльного місця, вже визначеного для „велико"-росіян Кремлем у зберіганні й поширюванні комуністичної імперії? Якщо це останнє є правильне, то ми хотіли б навести Вам офіціяльну думку Кремлю в цьому питанні, як її ствержено в заклику до „єдности", що був проголошений перед офіціяльним повідомленням про смерть Сталіна, але вже після того, як московське радіо повідомило світ про його недугу:

„Палка, самовіддана підтримка, якою користався совєтський уряд у важких роках війни збоку всіх народів СССР — і насамперед довір'я до совєтського уряду, що його виявляв великий російський народ, провідний між народами нашої країни — становили ту рішальну силу, яка запевнила нашій країні історичну перемогу над найгіршим ворогом людства — фашизмом",

Прочитавши це твердження ми хотіли б запитати, чи будь-яка розважна людина ще може мати сумнів щодо ролі, яку відіграє російський нарід в плянах Кремлю?

Г.) Найбільш загальним непорозумінням недосвідчених спостерігачів Совєтського Союзу є їхнє переконання, що більшість населення СССР становлять росіяни. Це є у великій мірі результатом комуністичної пропаґанди, але цю загрозливо баламутну тезу поширюють теж російські шовіністи на вигнанні. Радо відмічаємо, що Ви не впали жертвою цієї спеціяльної пропаґандивної фази, бо у своєму листі з 4 травня 1953 до неросійських еміґрантських груп, які зустрілись з Вами в Парижі в березні ц. р., Ви стверджуєте, що „російські групи репрезентують приблизно 50% населення Совєтського Союзу". За найліпшу авторитетну неамериканську оцінку в цьому питанні треба уважати твердження, що „великі" росіяни становлять 45,3% населення Совєтського Союзу.

Проте, маємо застереження до постійно вживаного Вами терміну „національності" на означення неросійських націй СССР. Це чисто „комуністична пропаґанда, яку вживають на те, щоб чорними хмарами закрити справжні умовини, що існують в СССР. Провідники Совєтського Союзу самі визнали, що там, в рямках СССР, існує 16 різних націй. Це визнання є теж в їхній конституції. Цей факт вони в дальшому потвердили своїм настоюванням, щоб дві неросійські нації прийняли в члени Об'єднаних Націй. З'єдинені Держави мусять офіціяльно визнати ці факти, бо, в іншому випадку, як ми могли б оправдати нашу згоду на їх прийняття до ОН? Ми хотіли б вияснити, що не вважаємо, що народи України і Білоруси заступлені в ОН тому, що це встановлений факт, що т. зв. представники тих поневолених націй є нічим іншим, як тільки манекенами Кремлю.

Що більше, з шістнадцяти націй, які творять Совєтський Союз, чотирнадцять є переважно неросійські. Точно кажучи, між шістнадцятьма націями, які творять Совєтський Союз, є тільки одна російська нація. Це є Російська Соціялістична Федеративна Совєтська Республіка, що становить ядро комуністичної змови в світі, а нарід, що творить ту націю, складається на 74% з росіян. Для ще більшої точности термін „меншинні національності" повинен бути застосований до росіян, які окуповують неросійські країни СССР.

Це коротке вияснення повинно допомогти Вам тепер краще зрозуміти причини, чому леґітимні й відповідальні провідники еміґрацій неросійських націй з СССР відмовились брати участь в праці Американського Комітету. Вони від самого початку цілком здавали собі справу з того, що Координаційний Центр в Мюнхені повністю опанований деякими росіянами. Вони також цілком здають собі справу з того, що домінантну ролю в Координаційному Центрі відігравали ті російські еміґраційні представники, які твердо тримаються марксизму. Вони, крім того, звернули увагу на методи, що їх використовують місцеві представники Американського Комітету для творення „паперових організацій", що мали б репрезентувати інтереси неросійських націй. А далі відмічено, що ці „паперові організації", очолювані сумнівними й невиразними типами, що деякі з них були відкинені від еміґрації до З'єдинених Держав в рямках програми переміщених осіб. Усім нам треба знати, що жертв російського комунізму не можна обманути грою слів чи будь-яким поверховим виявом серйозности в підтримці справи волі народів. Вони мають досвід в розкриванні будь-яких познак, що вказують на підтримку продовжування тиранії над народом неросійських країн СССР.

Ґ.) Американський Комітет твердив, що базою його праці є вірність принципові самовизначення. Може бути, що деякі члени Комітету розуміють це поняття і здають собі справу, що означало б застосування його у відношенні до СССР. Одначе, ми досі не бачили ніякого доказу такого реалістичного розуміння ані на письмі ані в дійсній практиці.

У Вашому листі з 23 квітня Ви, у зв'язку з европейською працею Ісаака Дон Левіна, заявляєте, що його завдання було подвійне: „(а) привести до порозуміння між великоросійськими групами відносно створення Політичного Центру, якому Американський Комітет міг би дати свою підтримку, і (б) допровадити національні групи до участи в спільному Політичному Центрі з великоросіянами". В цій заяві Ви цілком виразно дасте до зрозуміння, що передрішення вже було виконане. Це передрішення полягало в тому, що меншинний нарід СССР, росіяни, був перший втягнений в порозуміння з Американським Комітетом відносно політичного центру, а участь т. зв. „національних груп" мала бути обмиркована щойно після довершення цього факту. Ви потвердили Вашими власними словами, що насамперед треба задоволити росіян і що законні вимоги неросійських груп грають щойно другу ролю. Ви вважаєте, що така метода згідна з практичним застосовуванням принципу про самовизначення. Тому ми мусимо заключати, що Ви не придержуєтеся правдивого значення того принципу. Одначе, ми вдячні за Ваше вияснення метод, якими користувався Левін у творенні Центру, бо тепер розуміємо ролю, яку відіграв він і вибрані ним прихильники у формулюванні „статуту" Центру. Читаючи той т. зв. „статут", Ви прийдете до висновку, що головне значення, яке там надається принципові самовизначення, означає право поневолених неросійських народів залишатися далі під пануванням і в рабстві Москви. То є та сама інтерпретація, що її вживають комуністичні майстри в Кремлі і такою самою інтерпретацією користуються комуністичні змовники в цілому світі. Як Вам відомо, основною догмою марксизму є знищення всіх національних почувань і аспірацій. Це вірування було вихідною базою для комуністичної експансії за часів Сталіна, і воно залишається наймогутнішою зброєю в арсеналі комуністичної агресії.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Пасейк, Н. Дж.

Вечір українських танців

В листопаді 1952 року, стараннням місцевого відділу ОДВУ, зорганізовано в Пасейку курс національних танків під керівництвом проф. Романа Петріни з Нового Йорку.

Спочатку вписалося 70 дітей обох полів у віці від 7 до 15 року життя. В перших місяцях відбувалися лекції раз в тижні, опісля два рази на тиждень, а два тижні перед виступом дітей й кожного дня.

Курс був поділений на три групи: старші дівчата від 13 літ в гору, діти в віці від 10 — 13 літ, а третя ще молодші.

Хто мав змогу приглядатися лекціям танку, міг зауважити з якою терпеливістю приступав проф. Петріна до кожної дитини і з якою докладністю вивчував кожний крок. Шкода тільки, що великий запал до танку у дітей не йшов в парі із запалом батьків, тож в червні виступило на сцені лише 29 дітей, з цього 18 дівчат і 11 хлопців.

Матеріяльна сторінка не могла грати тут ніякої ролі, бо кошти навчання були мінімальні. Вкінці діти виступили на сцену, щоб показати своїм батькам і місцевому громадянству, що пройдені місяці не проминули марно.

„Козачок" у виконанні пари танцюристів першої групи п. Христі Третяк і п. Яреми розпочав вечір танців. Слідом за ними дівчатка другої групи виконали „Катерину", а пара дітей другої групи Ліда Рудницька і Володимир Рудакевич „козачком" закінчили першу частину вечора.

Другу частину вечора виповнив гопак. Ця частина складалася з шістьох окремих виступів трьох груп дітей. Перші виступили з „гопаком" три пари найменших дітей третьої групи, за ними двоє дівчаток Оксана Сенишин і Маріянна Грубич виконали дует. Дальше слідував гопак у виконанні дітей другої групи і знову дует, який виконали Лукіяна Скопяк і Богдан Кобзар. Хрестиян Ничка танцює сольо, а за нею чотири пари першої групи закінчують другу частину вечора.

Найтрудніші точки програми виповнили третю частину концерту, яку чотири дівчатка і два хлопці третьої групи розпочали „Катериною". Орися Медвідь граціозними руками в „козачку" прикувала до себе глядачів. Богдан Кобзар гарно відтанцьовує „запорожця". Після нього вибігають на сцену „запорожці": Григорій Зварич, Володимир Рудакевич, Богдан Ничка і Роберт Грубич — і показують прекрасний „запорозький герць". Наймолодший з козаків, Евген Зварич виступом сольо закінчує танок запорожця.

Христя Синишин, і Андрій Зілинський виводять на сцені останнього „козачка", а дівчатка першої групи останнім „Катерину".

Після виступу дітей молоді дівчата і хлопці в трьох окремих виступах виводять коломийку. Далі шість молоденьких гуцульських красунь і стільки ж легінів виводять танець мешканців наших прекрасних гір — „гуцулку". Слід згадати, що легінями були члени хореографічної групи при відділі ОДВУ в Н. И. Хороводом, який виконали дівчатка другої і третьої групи закінчено вечір танців.

Вже перші виступи викликали у глядачів велике захоплення і то тим більше, що це були діти, які виступали вперше на сцені.

Усі діти виступали в чудових строях, так загально національних, як і бойківських та гуцульських. Строї ці є власністю проф. Петріни, який подбав про це, щоб діти мали змогу виступити на сцені.

Пасейк давно не бачив українських національних танків в такому мистецькому оформленні.

Надіємось, що ця невеличка група наших молодих танцюристів стане зав'язком сильної хореографічної групи в Пасейку тим більше, що здібність і замилування дітей до танцю, як рівнож сама особа інструктора, дають запоруку цього.

Крім згаданих вище в танках виступали ще такі діти: Ірина Новосад, Герман Роксоляна, Кулик Оля, Андрах Ірина, Зварич Люба, Попович Магдалина, Кулик Марія, Новосад Люба, Табачук Ева, Приймак Василь, Попович Антін, Кулик Теофіль, Петріна Богдан.

До танків пригравала на фортепіяні п. Ірина Сквіртнянська з Ню Йорку.

Лев Дуда.

Увага! Клівленд і Околиці! Увага!

ОСЕРЕДОК СУМА ім. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В КЛІВЛЕНДІ

— : влаштовує : —

в днях 19. і 20. вересня 1953 р.,

на площі православної церкви св. Володимира, Broadview and Hillside Rd., Parma, Ohio.

СВЯТО СУМІВСЬКОЇ МОЛОДІ

під гаслом:

Єдністю і чином здобудемо Волю Україні.

В програмі свята: в суботу год. 4. спортові змагання, а год. 8. вечора

Велика Товариська Забава з Танцями,

В УКРАЇНСЬКІМ НАР. ДОМІ, при W. 14th ST.

В неділю, о год. 2:30 по полудні пічнеться Свято піднесенням прапорів, а відтак полеве Богослуження, посвячення сумівського прапору, дефіляда, промови і мистецька частина та багато несподіванок.

Доїзд на площу свята, в неділю від Укр. Нар. Дому при W. 14th St. Автобуси відходять: в год. 1:00, 1:30 і 2:00 по полудні.

Проситься все Українське Громадянство Клівленду й Околиць про масову участь в Святочній імпрезі.

К о м і т е т

ПРОФ. ДОБРЯНСЬКИЙ ЗАПОВІДАЄ...

(Закінчення зі стор. 1.)

сіб в американському уряді, які щиро заінтересовані в цій справі та готові їй допомогти. Проф. Добрянський згадав теж про паралельну акцію в Сенаті, хоч досі вона ще не мала конкретного виявлення. Проте, коли б резолюція перейшла в Палаті Репрезентантів, то вона автоматично опиниться і в Сенаті.

Більше уваги присвятив проф. Добрянський на цій конференції, в якій взяли участь представники „Свободи" (А. Драган), „Америки" (Б. Кравців) та „Народної Волі" (д-р М. Стахів) і на якій були приявні теж проф. Р. Смаль-Стоцький, проф. М. Чубатий та інші, справам Американського Комітету для визволення від большевизму. Голова УКК вважає, що цей Комітет „стоїть на своїй останній нозі" через його проросійську політику і головно через його дискримінаційне відношення до неросійських народів Совєтського Союзу, зокрема до українців. Урядові кола у Вашингтоні — згідно з твердженням голови УКК — починають серйозно інтересуватись діяльністю того Комітету, а в деяких конґресових колах скріплюється думка про необхідність перевірки діяльности того Комітету Конґресовим Комітетом Антиамериканських Діянь, головно після того, як в Конґресовому Протоколі була опублікована переписка між проф. Добрянським та адм. Стівенсом, головою Американського Комітету, яка тепер друкується в українському перекладі у фейлетонах „Свободи". Зокрема Конґресмен Шін обстоює, щоб діяльність того Комітету тут і його центру в Мюнхені була перевірена. Якщо б до такої перевірки дійшло, тоді вона відноситиметься не тільки до центру в Мюнхені, але й до тих всіх організацій, які з ним мали щонебудь до діла або з ним переговорювали. Л. Добрянський не одобрює останніх переговорів представників УНРади з КЦАБ-ом в Европі, вважаючи, що ця акція тепер ще може бути „дошкою ратунку" для дискрімінації супроти українців та інших неросійських народів Американського Комітету. Гострі голоси критики й оборони УНРади в тій справі впали опісля й на нарадах Політичної Ради УКК. Оборонці УНРади заперечували закиди проти неї твердженням, що власне УНРада захитала становище Американського Комітету в Европі, бо „розбила КЦАБ".

На закінчення тієї пресової конференції проф. Добрянський і представники преси погодились на тому, що такі конференції повинні відбуватися частіше й періодично та що загал нашого громадянства повинен бути краще поінформований про працю й пляни УКК. Чергова конференція має відбутися напередодні річчих зборів повного УКК, що відбудуться в першій половині жовтня ц. р.

● На зборах компанії одягового кредиту в Ню Йорку висунено проєкт підтримки і заохоти закордонних підприємців до студій американської системи торговельного кредиту. Ствержено, що ця ділянка в Европі і Близькому Сході оперус перестарілими методами.

● 9 американських конґресменів прибули до Німеччини й відвідали тут головну кватиру американських військ. Вони приїхали сюди, щоб ознайомитися з поступом, що його зробило НАТО в справі оборони Европи.

● В Італії застрайкувало пів мільйона текстильних робітників, домагаючись відновлення договорів праці. Страйк тимчасом демонстративний — на 24 години.

● Болгарський прем'єр Червенков скидає вину на зрадників і закордонних саботажистів за брак харчів і всю нужду в Болгарії.

Соборна неволя

(Закінчення зі ст. 2)

в одній із них є менший гнет, як в іншій. Нема сумніву, що в Польщі, при всій безглуздій польській національній і соціяльній політиці, українці мали те менше лихо, що 1) їх фізично не винищувано так, як в Совєтах і 2) вони мали змогу таки — бодай в обмежених межах — плекати рідну культуру й бодай теоретично розвивати свою політичну думку.

20-тимісячний період першої совєтської окупації позначився небувалим до того часу і невідомим навіть за часів перемаршу через Галичину татар з-перед 700 років терором. За той кільканадцяти місячний період большевики вивезли й винищили величезну більшість інтеліґентського й селянського національно-політичного активу, який свідомо залишився на рідній землі, частинно сподіваючись, що „большевики змінились" і можна буде співпрацювати з ними на базі льояльного договорення, частинно з принципу, щоб не залишати на призволяще народньої маси. Правда, це ще був надто короткий час, щоб вони могли були перевести в життя те, що плянували і здійснили вже за другої окупації, напр., знищення патріотичної греко-католицької Церкви і спавперизування селян заведенням колгоспів. Але спустошення, що його зробили за тих 20 місяців большевики, було велетенське — фізичне і матеріяльне. Але рівночасно це причинилось до сцілення народу в духовій ділянці на антисовєтській плятформі й до остаточного зліквідування так званого радянофільства, що — після процесу Спілки Визволення України й самогубств Скрипника й Хвильового — покутувало в Галичині ще в особах недобитків колишнього москвофільського табору. І тільки розперезаність та ненаситність німецьких „іберменшів" влегшила большевикам доступ до західньо - українських міст і сел, що їх вони, зрештою, так само вважали тільки предметом експлуатації і завершенням старо - царської імперіялістичної програми „собіранія русскіх земель".

Як за часів ославленої німецько - совєтської „демаркаційної лінії", так і тепер існує між Україною і вільним світом Заходу залізна завіса. Тоді, у вересні 1939 року, наступ совєтських військ на Західню Україну спричинив в 20 сторіччі нову велику хвилю української еміґрації, що розташувалась була здебільша у корінній Польщі, частинно в Німеччині. Вона леліяла надії на розбиття Росії в другій світовій війні і поворот на визволені рідні землі. Нині українська еміґрація бачить неминучість нового світового зудару і певна, що в ньому розвалиться ця диковина, що має офіційну назву СССР. Проблема у часі: як довго ще Совєти матимуть змогу спотворювати все життя народу і викривляти його душу?

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

Всі знають, що

ОСІННІЙ СТРІЛЕЦЬКИЙ РАВТ

3. ЖОВТНЯ 1953

в „БЕТГОВЕН ГОЛЛ", 210-214 Е. 5-а вул.

це найкращий вечір зустрічі українських ветеранів.

Оркестра В. БОСОГО,

яка має в свойому великому репертуарі всі танки — давні й модерні — дає запоруку, що гості проведуть час в приємній атмосфері „стрілецького настрою".

Карти вступу можна вже купити в: „АРКА", 48 Е. 7-а вул., „НАШ БАЗАР", 77 Е. 7-а вул.

Станиця УСС

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ

ім. Т. ШЕВЧЕНКА

під керівництвом

Григорія КИТАСТОГО і Володимира БОЖИКА

Ювілейне Концертове Турне

Середа — 30. вересня, Бренфорд, Онт., Канада
Четвер — 1. жовтня, Кіченер, Онт., Канада
П'ятниця — 2. жовтня, Лондон, Онт., Канада
Субота — 3. жовтня, Дітройт, Мішіґен
Неділя — 4. жовтня, Шікаґо, Ілінoй
Вівторок — 6. жовтня, Міннеаполіс, Міннесота
Середа — 7. жовтня, Бісмарк, Норт Дакота
Четвер — 8. жовтня, Ріджайна, Саск., Канада
П'ятниця — 9. жовтня, Саскатун, Саск., Канада
Субота — 10. жовтня, Едмонтон, Алберта, Канада

„ПЛАСТ—ПРИЯТ" в ТРЕНТОНІ

запрошує Всіх на

ПІКНІК

з музикою, танцями та різними несподіванками, що відбудеться В ДНІ 20.ВЕРЕСНЯ 1953 від години 2. по полудні до пізньої ночі на парафіяльній площі при 1195 Deutz Ave. в ТРЕНТОНІ.

Вуфет у заряді Вповажаних Пань з „Пласт—Прият"-у. До танців пригравaтиме українська музика під проводом п. Івана Бігуна. — Вступ: Дорослі 50 ц., діти даром.

Дохід призначений на сплачення Пластової Оселі.

ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ

— повідомляє Українське Громадянство місцевостей: —

НЮ ЙОРКУ, АСТОРІЇ, БАБИЛОНУ, БАВНД-БРУНУ, БРИДЖПОРТУ, БЕЙОНУ, БРОНКСУ, БРУКЛИНУ, ГЕМПСТЕДУ, ДЖЕРЗІ СИТІ, ЕЛИЗАБЕТУ, КАРТЕРЕТУ, КЛИФТОНУ, МЕНВІЛУ, МЕТОЧЕНУ, МИЛВІЛУ, НЮАРКУ, НЮ БРОНСВІКУ, ПАСЕЙКУ, ПАТЕРСОНУ, ПЛЕЙНФІЛДУ, ТРЕНТОНУ, ЙОНКЕРСУ ТА ІНШИХ, ЩО

В НЕДІЛЮ, 20. ВЕРЕСНЯ 1953 Р. відбудеться в **НЮ ЙОРКУ** **МАНІФЕСТАЦІЯ**

для вшанування пам'яті жертв **ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ** та висловлення протесту проти цього московсько-большевицького народовбивства, що сталося в 1932 і 1933 роках

Маніфестація буде злучена з **ПОХОДОМ** вулицями міста Ню Йорку та **ЖАЛІБНОЮ АКАДЕМІЄЮ** в залях **МАНГЕТТЕН ЦЕНТРУ.**

ПОХІД вирушить точно о 1:00 год. по пол., з Washington Sq. E., коло пам'ятника Ґарібальді. Перейде через історичну браму Вашинґтона на П'яту Евеню, по якій йтиме до 34 вулиці, звідти до Мангеттен Центру. Сам похід поділено на групи, в яких учасники збираються в маршові колони своїх організацій.

I і II групи збираються на 4 вулиці між Broadway і Washington Sq. E.
III і IV групи: на Washington Pl. — між Broadway і Washington Sq. E.
V група: на Waverly Pl. між Broadway і Washington Sq. E:

До I-ої групи належать: Духовенство, Церковні Хори, Братства, Сестрицтва, Вірні та оркестри ч.ч. 1 і 2.

До II-ої групи: офіційні гості, делеґація УККА, Представники поневолених народів, члени Обласного Комітету Ню Йорку і Метрополітальної Округи та члени інших Обласних Комітетів, що вже відбули Маніфестації, або їх приготовляють, представники українських центральних організацій в ЗДА, члени наукових інституцій, члени об'єднання мистців і літераторів, жіночі організації, ветерани української та американської армій, політв'язні, політично-громадські організації, всі професійні та допомогові організації та оркестра ч. 3.

До III-ої групи: учасники зі всіх місцевостей області на південь, північ і захід від Ню Йорку та оркестра ч. 4.

До IV-ої групи: Всі організації шкільної і поза-шкільної молоді, спортовці та оркестра ч. 5.

До V-ої групи: всі братські організації (Союзи) і оркестра ч. 6.

ЖАЛІБНА АКАДЕМІЯ розпічнеться точно о 4-ій год. по пол., в залях MANHATTAN CENTER — 311 West 34th Street (між 7 і 8 Евенями).

У К Р А Ї Н Ц І! Інформуйте чужинців про це жахливе народовбивство, яке організував московський імперіялізм над нашим народом в 1932-1933 роках.

Усі, як один, приходьте на цю **ПРОТЕСТАЦІЙНУ МАНІФЕСТАЦІЮ** та приводьте зі собою Знайомих!

Віддайте цим шану пам'яті 7-ми мільйонів замучених!

БРАТИ і СЕСТРИ! Хай не буде поміж Вами **НІКОГО**, який у цей день залишився б поза межами **МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ.**

У С І Я К О Д И Н!

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

ДО РУЧНОГО ТОКАРСЬКОГО ТОЧИЛА
(2) й 1-клясні працівники. Також обзнайомлені з ручними машинами.
TRANS-ATLANTIC MACHINERY
200 E. Second St., Mineola, L. I.

ДОСВІДЧЕНІ МАШИНОВІ ОПЕРАТОРИ
ДО ЦВЯХУВАЛЬНИХ І ЗАКЛЕПУВАЛЬНИХ МАШИН.
Постійна праця; добра платня; особливі прибутки для працівників.
IGOE BROS., INC.
234 POINIER ST., NEWARK, N. J.

МАШИНІСТИ,
1-ої кляси фахівці.
Стала праця, добра платня. Гарні умовини. 10 год. овертайму кожного тижня.
ARNOL PRECISION CORP.
99 W. Shore Ave., Dumont, N. J.

МОНТУВАЛЬНИКИ
НА 2 і 3 ЗМІНУ.
Спроможні монтувати й керувати багатошпіндлеві машини Cone-a-Matic й National Acme.
Чудова платня, різні вигоди, забезпечення, платні вакації, досконалі умовини праці.
ВИДАТКИ ЗА ПЕРЕЇЗД ЗВЕРТАЄТЬСЯ
Писати або зголошуватись особисто:
TITEFLEX, INC.
„Одна з найкращих промислових фабрик в Спрінгфілд"
HENDEE ST.
SPRINGFIELD, MASS.
OR PHONE 9-5631

• ПРАЦЯ •
Help Wanted—Male

ПРИЙМАЄМО досвідчених робітників асфальту, ґонти, вкладачів дерев'яних дранок (Plywood) при будівлях. Пересічна платня — $175 тижнево. Зголошуватись: DEL CAMPO, 111 Alvil Rd., Elsmere, Delaware. Телефонувати: Wilmington 3-6400 від 9 до 5 години дня.

ПІСЛАНЦІ
Денна праця. Постійна. Шпитальний досвід побажаний. Безплатне харчування. Уніформи. Мусять розмовляти по-англійському. Зголошуватись особисто в канцелярії:
BETH ISRAEL HOSPITAL
201 Lyons Ave., Newark, N. J.

МЕБЛЕВІ СТОЛЯРІ
ВИКІНЧУВАЧІ ДЕРЕВ'ЯНИХ ЧАСТИН
РОЗПРИСКУВАЧІ ФАРБИ
ПОЛІРУВАЛЬНИКИ.
Постійна праця.
Добра платня.
Голоситись безпосередньо до:
SPECIALTY WOODCRAFT CO.
15 JANE ST. PATERSON, N.J.

ПОТРІБНО ДОСВІДЧЕНОГО СУПЕРІНТЕНДЕНТА
Східна частина — близько Евени „C" (Manhattan) 3 доми на одне центральне огрівання на вуголь (1 котел на 3 доми). Платня $275 місячно, чотири великі кімнати в партері, газ і електрика. Телефонувати в черговому тижні:
GRamercy 3-8025

• MISCL. — FOR SALE •

ТЕПЕР
Ви можете купити Вайнфілдські
ДВЕРІ ДО ГАРАЖУ
з вузькою колією за дуже дешево $56.00
Можете допасувати самі, або ми це зробимо для Вас за помірковану ціну.
ALLIED BUILDING PRODUCTS, Inc.
287 Marshall St., Paterson, N. J.
LA. 3-2338 • HA. 7-3192

• REAL ESTATE •

RIVER EDGE — N. J
Charming old 8 rm. Dutch Colonial House, garage, gas, heat, sunken garden. Convient location. Asking $18,900. Write or come to 760 Kinderkamack Rd., River Edge, or call Oradell (N.J.) 8-5124

SPORTSWOOD, N. J.
Двородинний дім, — негайно можна зайняти. Мешкання — 5 і 3½ кімнат. Мешкання з 3½ кімнат приносить місячний дохід $80. Ділянка землі 89x100. Звертатися:
South River (N.J.) 6-3762W

LINDEN HURST — НАГОДА!
7-кімнатний мурований дім. Викінчений підвал. Парове огрівання на оливу. Овочеві дерева. Квіти. 6 ділянок землі на лагідному 6-футовому горбку. Усюди близько — до закупів, шкіл, церков тощо. Ціна — як для пильного продажу. ULster 7-6263

Нагода доброго заробітку!
Дім на Стетен Айленд за $24,500
Дохід з дому $200 місячно в додатку до мешкання властителя з 9 кімнат і 2 лазничок. Автобусна лінія. 5 хвилин до „ферри". Закупи, школи й церкви поблизу. Мешкання вільне з 3 кімнат, враховано в ціну.
Owner, Saint George 7-0823.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ Й ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА!

Про те, який повинен бути лад в самостійній Україні довідаєтесь із книжки
ЖОВТОБЛАКИТНОГО
Майбутній державний, економічний і соціяльний лад України
Висилає книгарня „Свободи".
Ціна $1.00
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Рожд. Пресв. Діви, відд. 259, відбудуться в неділю, 20. вересня, в церковній залі, 4952 So. Paulina St., в 2-ій год. по пол. — П. Трусяк, рек. секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Т-во ім. Б. Хмельницького, відд. 137, повідомляє, що 3-квартальні збори відбудуться в неділю, 20. вересня, о год. 2. по пол., в церковній залі. Проситься всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Члени, які ще до тепер не зложили на Союзівку, щоб виконали це на цих зборах. — Ф. Саґатий, пр.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Повідомляється членів Бр. св. Арх. Михаїла, відд. 332, що місячні збори відбудуться в суботу, 19. вересня, о год. 7:30 ввечорі, в У. Н. Домі, 10 Колфакс вул. Проситься всіх членів прийти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Бр. св. Ів. Хрестителя, відд. 277, подає до відома членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. вересня, зараз по великій Сл. Божій, в церковній залі. Управа просить членів вирівняти свої залеглости. — Управа.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, відд. 206, відбудуться в неділю, 20. вересня, в парафіяльній залі при 74 Геррис Еве., о год. 1. по пол. точно. Просимо членів прибути на збори, будуть важні справи до обговорення і до полагодження. Передконвенційна кампанія за новими членами вже ведеться, наш відділ також має приписану квоту вписати нових членів. Обов'язком кожного члена УНСоюзу є дбати про зріст УНСоюзу вписанням нових членів в ряди членства. — М. Чагарин, предс.; І. Кокольський, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, відд. 170 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 20. вересня в У. Н. Домі 183 Fleet St. Проситься членів громадно прибути і вирівняти свої вкладки. Відділ ухвалив дати сторінку оголошення до 60-літньої ювілейної Книги Свободи, тому просимо всіх прийти, щоб бути на спільній знимці. Знимка буде о 7. год. — П. Мелень, предс.; В. Пацак, кас.; І. Грабар, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во ім. Т. Шевченка, від. 291, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 20. вересня, о год. 3. по пол., в У. Н. Домі, 2255 Вест 14. вул. На зборах буде головний організатор УНС п. Дмитро Вілецький, який поінформує Вас про УНС. Проситься членів приєднувати нових членів. — В. Гузіль, фін. секр.-кас.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. о. Николая, відд. 99. відбудуться в неділю, 20. вересня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній залі. Проситься членів довгуючих прийти та вирівняти свої залеглості, щоби не наражатись на суспенду. — Уряд.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Бр. св. Димитрія, відд. 288, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. вересня, зараз по Сл. Божій, в укр. залі. Довгуючих членів проситься вирівняти свої вкладки, інакше будуть суспендовані. — М. Брус, предс.; В. Гойзан, кас.; Д. Мушастий, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. о. Николая відд. 127 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. вересня в церковній залі по співаній Службі Божій. Урядники полагоджують справи в четверту неділю, зараз по спів. Сл. Божій при Fillmor і Oneida St. Просимо членство платити свої належні вкладки, щоб оминути суспендування. Суспендовані члени, що вирівняють свої залеглости, будуть прийняті на ново. Просимо зголошувати своїх знайомих в члени УНСоюзу. Не забуваймо зложити ухваленого датку на Союзівку. — І. Вула, предс.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ відд. 347 відбудуться в неділю, 20. вересня, о год. 2. по пол., в залі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на збори, маємо багато справ до полагодження. — С. Патен, предс.; С. Чопик, кас.; Гр. Тимчій. секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Т-во ім. А. Бончевського, відд. 10, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 20. вересня, зараз по Сл. Божій, в залі парафіяльній. Проситься всіх членів прийти на збори і вирівняти свої залеглості, в противнім разі будуть суспендовані. — М. Хома, предс.; В. Глива, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — 397 відд. повідомляє своїх членів, що побір складок буде в суботу, 19. вересня, від 7:30—8-ої ввечорі і в неділю, 20., від 12—2-ої по пол. Просимо довгуючих вирівняти свої вкладки. — О. Штогрин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, відд. 117, відбудуться в суботу, 19. вересня, в год. 8. ввеч., в домівці при 33 Е. 7-а вул., II. поверх. Всіх членів просимо явитися точно. Багато важних справ на порядку нарад. — С. Кучма, предс.; М. Корчинський, кас.; В. Калина, фін. секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, відд. 37, повідомляє членниць, що триквартальні збори відбудуться в неділю, 20. вересня, о 3-ій год. по пол., в У. Н. Домі під ч. 214-216 Фултон вул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих прийти на збори, будуть важні справи до полагодження, звіт уряду і контрольної комісії. Напоминається довгуючих вирівняти вкладки, щоб не бути суспендованим. Проситься привести зі собою нових членів. — А. Пограничча, пр.; А. Гнатюк, фін. секр.; М. Процак, кас.; А. Огар, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. І. Франка відд. 83 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 19. вересня, о год. 7. веч, в домі Т-ва У. А. Горожан під ч. 847 Норт Френклин. Проситься членів прибути та вирівняти свої вкладки. Пригадується членам, що останні збори літнього сезону закінчується, наступні збори будуть відбуватися в неділю. — С. Чорномаз, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. І. Хрестителя, відд. 270, відбудуться в неділю, 20. вересня, о год. 3. по пол., в У. Н. Домі. Проситься членів прибути до полагодження нових справ Братства і приєднування нових членів до УН Союзу. Довгуючих членів напоминаємо вплачувати залеглості. — В. Бутковський, рек. секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Триквартальні збори Бр. св. о. Николая, відд. 5 відбудуться в суботу, 19. вересня, о год. 7:30 ввечір, в залі У. Д. Гор. Клюбу, 25-06 — 31 St. Просимо всіх своїх членів прийти на збори, бо є багато справ до рішення. Довгуючих членів проситься вирівняти свій довг. Просимо всіх українців, які ще не є членами УНСоюзу прийти і вписатися в члени. — М. Ливицький, предс.; Г. Василик, кас.; П. Варнич, секр.

НЕ БУДЬТЕ ХУДОРЛЯВІ! ПЛЯН ЯК ЗИСКАТИ НА ВАЗІ В КІЛЬКОХ ТИЖНЯХ

Хотіли б ви прикрасити свою худу й тонку фігуру привабливими фунтами мускулів? Коли ви, подібно як тисячі інших, не маєте потрібної ваги з приводу браку апетиту або з дієтичних привичок, то ваша мрія зможе здійснитися в кількох тижнях.

Чудодійна нова RED VITAMIN B 12, яку тепер можна набути разом із B1, B2 FOLIC ACID-ом та з 7 іншими вітамінами і мінералами, — збуджує ваш апетит та доповняє вашу дієту. Ви можете почати відразу цей спосіб, щоб теж підвижчити вашу вагу, а він здивує вас. Звертайтеся за TYNOL FORMULA, який містить усі вище згадані вітаміни в одній таблетці, яку легко проковтнути. Заживайте одну таблетку після кожної їжі, а вона має надзвичайні кальорії. Збільшуйте кальорії, заживаючи таблетки щодня протягом одного місяця.

Люди з нормальним здоров'ям, згідно з цим пляном, швидко прибувають на вазі. І ви будете здивовані, коли побачите, як ваша фігура виповнюється, коли фунти прибувають. Найкраще, як ви замовите собі TYNOL FORMULA поштою, висилаючи ці вирізки до TYNOL Co., DEPT. 56, — BOX 321, — CROTON on HUDSON, N. Y., з ґарантією, що вам звернеться гроші, коли ви не будете вдоволені.

Не висилайте грошей, тільки заплатіть поштареві $3.75 і поштову оплату C.O.D, коли дістанете пакунок. Випробовуйте цей плян протягом одного місяця, і коли не будете вдоволені з прибуття ваги, зверніть порожній збаночок TYNOL-ю з домаганням звороту грошей.

Name ....
Address ....
....

• НА ПРОДАЖ •

НА ПРОДАЖ
Після 40-літньої видавничої і книгарської праці хочу змінити своє заняття. Тому хочу продати
ВИДАВНИЦТВО, КНИГАРНЮ та ФІРМУ
СУРМА
добрим українцям, що продовжували б книгарську традицію, яку я провадив продовж тих всіх років. Зацікавлених у купівлі, прошу зголоситись на адресу:
SURMA Book & Music Co.
11 East 7th St., New York 3, N. Y.

• КУРСИ—НАУКА •

Праця в медичній професії:
МЕДИЧНО-ЛЯБОРАТОРІЇ
ТЕХНІКИ
Новий скорочений 6-місячний курс для тих, хто має закінчену середню освіту. (курси денні або вечірні).
Маємо до диспозиції запотребування від шпитальних лябораторій та лікарських офісів.
LYONS MEDICAL LABORATORY SCHOOL
48 Lyons Ave., Newark, N. J.
Phone: Waverly 3-2210
Курси уповноважені Державним Департаментом Виховання. За інформаціями українською мовою звертатись листовно.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща по ціні так низькій як $150
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

МИ ЩЕ МАЄМО ОБМЕЖЕНИЙ ЗАПАС ПЛАТІВОК „НАТАЛКИ ПОЛТАВКИ"
Щоб уникнути розчарування, замовляйте негайно!
STINSON records
ПОВНА ОПЕРА
17 нерозбивальних платівок в чудовому шкіряному альбомі, наспівана визначними силами Київської Опери.
СПЕЦІЯЛЬНО $15.00
Альбом можна замовити у Вашій місцевій музичній крамниці, або написати до нас (залучивши до замовлення чек або моні ордер).
Постачання по всіх країнах. Домагайтесь повного Каталога українських і російських плит СТІНСОНА в найближчій крамниці, або пишіть за ними до:
Union Square Music, Inc.
27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

Український Сальон КРАСИ
„Сюди наші клієнти скеровують своїх приятельок!"
Nita's Beauty Salon
720 GROVE STREET,
IRVINGTON, N. J.
ESsex 3-9860

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ
AUTO REPAIR
GR. 7-3951
КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про леґітимацію Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. FUCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близь. 10th St.
NEW YORK CITY

УВАГА! ЧЛЕНИ ОбВУА!
Закликаємо всіх членів нюйоркського Відділу ОбВУА прийняти обов'язкового поголовну участь в
Українській Протиголодовій Протестаційній
МАНІФЕСТАЦІЇ
дня 20. ц.м. окремою організованою групою.
ЗБІРКА групи в год. 12:30 сполудня на 4-ій вулиці між Broadway і Washington Square East, унизу міста. — Прохаємо прибути в темних одягах з військовими відзнаками (орденами).
Управа ОбВУА — Відділ в Ню Йорку

Ви ще не маєте найкращої книжечки для Ваших Діточок
СОНЯШНІ ДНІ
Упорядкувала
М. ЮРКЕВИЧ.
Ціна — 30 центів.
Замовляйте в „Свободі"
"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ДЖЕНІТОРИ!
ПРАЦЯ В НЮАРКУ
в UNITED AIRLINE HANGAR
Постійна праця, змінні шихти.
Всі компанійні корисні.
Голоситись від вівтірка то п'ятниці від 9-тої ранку до 12-тої вполудне.
UNITED AIR LINES
HANGAR NEWARK AIRPORT
NEWARK, N. J.

УПРАВА ВІДДІЛУ „САМОПОМОЧІ" у НЮ ЙОРКУ
закликає всіх членів Відділу взяти участь
в дні 20. вересня б.р.
В МАНІФЕСТАЦІЇ
для відзначення двадцятих роковин московсько-большевицького народовбивства в Україні.
Збірка членів „Самопомочі" в II групі на 4-ій вулиці між Broadway і Washington Square E. о год. 1. вполудне.

ДЕМОКРАТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ БУВ. РЕПРЕСОВАНИХ УКРАЇНЦІВ з-під СОВЄТІВ в ЗДА (ДОБРУС) — ГОЛОВНА УПРАВА
закликає всіх своїх Членів та всіх Українців Метрополітальної Округи Ню Йорку взяти масову участь в
ПОХОДІ—МАНІФЕСТАЦІЇ
ТА
АКАДЕМІЇ
для вшанування пам'яті жертв
ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
1932-1933 Р.,
що відбудеться в Ню Йорку
В НЕДІЛЮ, 20. ВЕРЕСНЯ Ц.Р.
Збірка членів „Добрусу" на 4-ій вулиці між BROADWAY і WASHINGTON SQUARE E.
о годині 12-ій вполудне.
Головна Управа

КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НЮ ЙОРКУ
закликає всі свої організації та апелює до всіх Українців Метрополітальної Округи Ню Йорку взяти масову участь в
ПОХОДІ—МАНІФЕСТАЦІЇ
ТА
АКАДЕМІЇ
для вшанування пам'яті жертв
ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
1932-1933 Р.,
що їх влаштовує Обласний Комітет Метрополітальної Округи Ню Йорку
В НЕДІЛЮ, 20. ВЕРЕСНЯ Ц.Р.
Збірка як зазначено в оголошеннях Обласного Комітету.
Брати і Сестри!
Хай не буде поміж Вами НІКОГО, який у цей день залишився б поза межами МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ.
◄ УСІ ЯК ОДИН! ►
Управа Комітету

В роковини смерти
бл. п. ОЛЕНИ ЕНГЕЛЬ
В СУБОТУ, 19-го ВЕРЕСНЯ
о 7.год. вечора
буде відправлена
ПАНАХИДА
в церкві св. Володимира при 14. вулиці в Ню Йорку.
Батько й друзі.

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА" ЦІЛА ОПЕРА,
европейське видання 33 RPM. (5) платівок $11.20 в гарнім европейськім альбомі з фотознимками артистів 78 RPM (17) платівок $15.00. Обмежений запас. Замовляйте:
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ (філія УККА) в НЮАРКУ, Н. ДЖ.,
закликає Українське Громадянство та всі організації Нюарку й околиці взяти масову та зорганізовану участь з прапорами в
УКРАЇНСЬКІЙ ПРОТЕСТАЦІЙНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ
з походом та ЖАЛІБНОЮ АКАДЕМІЄЮ
в дні 20. вересня 1953 в Ню Йорку
для відзначення двадцятих роковин московсько-большевицького народовбивства —
ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ.
Збірка для виїзду на маніфестацію в год. 11. перед пол. на Penn Station, Newark, а в год. 1. по пол в Ню Йорку на Washington Pl. — між Broadway і Washington Square E.
ВСІ ЯК ОДИН НА МАНІФЕСТАЦІЮ!

УКРАЇНСЬКА БУКОВИНСЬКА ГРОМАДА в НЮ ЙОРКУ
закликає всіх Буковинців з Метрополітальної Округи Ню Йорку взяти масову участь в
ПОХОДІ—МАНІФЕСТАЦІЇ
ТА
АКАДЕМІЇ
для вшанування пам'яті жертв
ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
1932-1933 Р.,
що відбудеться в Ню Йорку
В НЕДІЛЮ, 20. ВЕРЕСНЯ Ц.Р.
Збірка на 4-ій вулиці між BROADWAY і WASHINGTON SQUARE E.
о годині 12:30 вполудне.
Управа

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ в ЗДА — ГОЛОВНА УПРАВА
закликає всіх своїх Членів та Українців Метрополітальної Округи Ню Йорку взяти масову участь в
ПОХОДІ—МАНІФЕСТАЦІЇ
ТА
АКАДЕМІЇ
для вшанування пам'яті жертв
ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
1932-1933 Р.,
що їх влаштовує Обласний Комітет в Ню Йорку,
В НЕДІЛЮ, 20. ВЕРЕСНЯ Ц.Р.
Збірка членів „ОДУМ"-у на Washington Pl., між Broadway і Washington Square E.,
о годині 12-ій полудня.
Головна Управа

ОСТАННІ ВИПУСКИ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАТІВОК „СТІНСОН" ДЛЯ ВАШОЇ МУЗИЧНОЇ РОЗВАГИ.
STINSON records

177—Річка — марш
Награно: Easy Aces
інструментальна.
Баламути — вальс
інструмент.
178—Святочна полька
Награно: Easy Aces
інструментальна.
Гуцулка

179—Пращальний марш
інструмент.
Награно: Easy Aces
Стоїть гора високая
вальс.
180—Де згода в сімействі
Награно в Україні
Многая літа — хор
Награно в Україні.
181—Весільні мелодії
інструмент.
Награно в Україні.
Гуцулка і козачок
інструмент.

Багато платівок награно спеціяльно для СТІНСОНА.
Не ломляться при нормальнім вживанні.
ПЛАТІВКИ „СТІНСОНА" ПРОДАЮТЬСЯ ПО 89 ЦТ.
Постачання по всіх країнах. Домагайтесь повного КАТАЛОГА українських і російських плит СТІНСОНА в найближчій крамниці, або пишіть за ними до:
UNION SQUARE MUSIC, Inc.
27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, Інк., II-ий Відділ в Ню ЙОРКУ запрошує все Українське Громадянство на
ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ
— яка відбудеться —
в суботу, 26. вересня 1953 р.
у великій залі БЕТГОВЕН ГОЛЛ
при 210 Іст 5. вул., в Ню Йорку.
Початок о год. 8. веч. — Грає оркестра п. В. Босого.
Буфет у заряді Вп. Пань.
За гарну забаву та веселий настрій ручить — Комітет